

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jany Hráchové a soudců JUDr. Jiřího Škopka a Mgr. Miroslava Nováka v právní věci žalobce **JUDr. V [redacted]**, zastoupeného JUDr. Petrem Vaňkem, advokátem se sídlem v Českých Budějovicích, Krajinská 33/5, proti žalovaným: 1) **J [redacted]**, 2) **Ing. L [redacted]**, oběma zastoupenými JUDr. Josefem Podhorským, advokátem se sídlem v Benešově, Masarykovo náměstí 102, **pro pohledávku 116.572,-Kč příslušenstvím, o odvolání žalobce i žalovaných** proti rozsudku Okresního soudu v Benešově ze dne 22. 11. 2011, č. j. 111C 20/2011-102, ve znění doplňujícího usnesení ze dne 17. 1. 2012. č. j. 111 C 20/2011-123,

t a k t o :

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se ve výroku I. m ě n í tak, že žalovaní ad 1) a ad 2) jsou povinni zaplatit žalobci společně a nerozdílně 58.286,-Kč spolu s úrokem z prodlení z této částky jdoucím od 21. 10. 2008 do 31. 12. 2008 ve výši 10,75% ročně od 1. 1. 2009 do 30. 6. 2009 ve výši 9,25 % ročně od 1. 7. 2009 do 31. 12. 2009 ve výši 8,5 % ročně od 1. 1. 2010 do 30. 6. 2010 ve výši 8 % ročně od 1. 7. 2010 do 22. 11. 2012 ve výši 7,75% ročně a od 23. 11. 2012 do zaplacení ve výši repo sazby stanovené Českou národní bankou a platné pro první den kalendářního pololetí, v němž prodlení trvá a zvýšené o sedm procentních bodů, to vše do tří dnů od právní moci rozsudku; jinak se v zamítavém výroku ohledně částky 58.286,-Kč s příslušenstvím, rozsudek p o t v r z u j e .**

- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.**
- III. **Žalobce je povinen zaplatit České republice – Okresnímu soudu v Benešově 146,-Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.**
- IV. **Žalovaní ad 1) a ad 2) jsou povinni zaplatit společně a nerozdílně České republice – Okresnímu soudu v Benešově 146,-Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í :

Okresní soud v Benešově (dále jen „soud prvního stupně“) shora označeným rozsudkem ve znění doplňujícího usnesení uložil oběma žalovaným povinnost zaplatit žalobci částku 10.920,-Kč příslušenstvím a do zbytku, tedy do výše nároku 105.652,-Kč s příslušenstvím žalobu zamítl. Žalobce zavázal k úhradě nákladů řízení žalovaných ve výši 36.463,-Kč pro převažující úspěch ve věci a nákladů státu ve výši 292,-Kč za svědecké rozdělil mezi obě strany rovněž podle poměrů úspěchu. Soud vyšel ze zjištění, že žalobce uplatnil nárok na plnění z titulu poskytnuté právní pomoci oběma žalovaným v roce 2008, která měla spočívat v konzultaci a přípravě podkladů pro majetkové transakce, jejichž hodnota byla 11 629 741,-Kč. Ve věci proběhla dvě jednání a to dne 24. 4., kdy došlo k převzetí věci a podkladů a byl dohodnut způsob řešení transakcí a dne 13. 5., kdy byly projednány jím připravené dokumenty; proto požadoval odměnu za dva právní úkony podle vyhl. č. 177/1996 Sb. z tarifní hodnoty 11.629.741,-Kč. Žalovaní od počátku popírali vznik smluvního vztahu o převzetí zastoupení, rovněž popírali objednání sepisu listin. První návštěva sloužila pouze ke sjednání termínu schůzky, která byla informativní a nepřesáhla jednu hodinu.

Soud po provedeném dokazování a to na základě výsledku žalovaných a svědkyně Š█████, pracovnice žalobce, a s ohledem na obsah listin předložených žalobcem a to návrhů listin vypracovaných žalobcem pro žalované a faktury č. 119/2008 z 30. 9. 2008 v opraveném znění vzal za prokázané, že k první schůzce došlo mezi žalobcem a prvním žalovaným po telefonické domluvě, kdy žalovaný předal žalobci listiny, které žalobce předem požadoval a které se týkaly společnosti F█████, a.s., kde oba žalovaní působily v představenstvu. Ke druhé schůzce došlo dne 13. 5. 2008 za účasti obou žalovaných, při níž se přepracovávaly smlouvy připravené žalobcem, což potvrdila i svědkyně Š█████, jejíž svědeckou výpověď soud hodnotil jako věrohodnou. Předané dokumenty žalovaným (návrhy kupní smlouvy, smlouvy o převodu akcií, dohody o zápočtu, smlouvy o postoupení pohledávky a žádosti o jmenování znalce) představovaly pouze pracovní návrhy, zejména u kupní smlouvy na čerpací stanici nebyla uvedena finanční částka. Takto zjištěný skutkový stav soud posoudil podle ustanovení § 724 a násl. obč. zák. a uzavřel, že mezi účastníky vznikl smluvní vztah o poskytnutí právní pomoci podle zákona o advokacii na základě ústně uzavřené smlouvy, když k dohodě o ceně služby nedošlo. Pak na vztah mezi účastníky dopadá vyhl.č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Protože cena věci či práva nebyla v řízení prokázána, když i žalobce připustil, že se uvažovalo při zamýšlených transakcích o ceně nižší, než byla zjištěná hodnota čerpací stanice ve výši 11.629.741,-Kč, vycházel soud při určení sazby odměny z ust. § 9 odst. 1, tedy z hodnoty

služby 5.000,-Kč, neboť cenu věci ani práva nebylo možno zjistit. Pak stanovil sazbu odměny za jednotlivé úkony dle § 7 odst. 3 tarifu na 1.000,-Kč. Za žalobcem provedené úkony a to poradu s klientem, další poradu s klientem a sepis celkem pěti listin o právním úkonu podle § 11 odst. 1, písm.b), c), m), přiznal žalobci nárok na odměnu 7x 1.000,-Kč, včetně paušální náhrady dle § 13 odst. 3 vyhlášky za 7 úkonů po 300,-Kč, tedy celkem 9.100,-Kč, což spolu s 20% DPH ve výši 1.820,-Kč představuje nárok na mimosmluvní odměnu 10.920,-Kč celkem. Protože žalovaní svoji povinnost zaplatit za službu vůči žalobci nesplnili, dostali se do prodlení s plněním a proto podle § 517 odst. 1 obč. zák., přiznal soud žalobci i úrokové příslušenství od 21. 10. 2008 (s ohledem na splatnost faktury); v ostatním neshledal nárok oprávněným a žalobu zamítl. Pro úspěšnost žalovaných v rozsahu 91 % ku 9 % žalobce, uložil soud žalobci podle § 142 odst. 2 o.s.ř. povinnost zaplatit žalovaným 82% všech vzniklých nákladů řízení a podle stejného poměru úspěchu a neúspěchu účastníků pak rozhodl dodatečně doplňujícím usnesením o nákladech státu, kdy uložil žalobci povinnost k plnění 239,-Kč a oběma žalovaným povinnost k plnění 53,-Kč celkem vždy do pokladny soudu.

Proti rozsudku ve znění doplňujícího usnesení podali žalobce i oba žalovaní včasné odvolání.

Žalobce napadl zamítavý výrok a při správných skutkových závěrech soudu prvního stupně se (podle obsahu odvolání) dovolával odvolacího důvodu podle § 205 odst. 2, písm. g) o.s.ř. o nesprávném právním posouzení věci, které spatřoval v chybné aplikaci § 8 odst. 1 ve vazbě na § 9 odst. 1 advokátního tarifu na zjištěný skutkový stav. Nesouhlasil se soudem v tom skutkovém závěru, že cena věci nebo práva, která byla předmětem jeho právní služby nebyla zjistitelná. Cena věci byla naopak dostatečně určitě zjištěna právě z kupní smlouvy na čerpací stanice dne 1. 4. 2008, kterou žalovaní žalobci poskytli a bylo ji možno považovat za cenu obvyklou, neboť tato kupní smlouva bezprostředně předcházela úkonům právní pomoci žalovaným. Proto při přípravě smluv o převodu akcií mohl žalobce vycházet z hodnoty ve výši 11.629.741,-Kč jako ceny obvyklé. Rovněž jeho schéma odpovídalo zpracovaným návrhům a tedy i tomu, že smlouvy o postoupení pohledávky a o převodu akcií počítaly s tím, že v rámci vyrovnání bude poskytnut ze strany 1. žalovaného vůči 2. žalovanému ekvivalent v hodnotě převáděných věcí (čerpací stanice). Tímto ekvivalentem měly být akcie společnosti F██████████, a.s., jež měly odpovídat ceně majetku (čerpací stanice) získaného prvním žalovaným od společnosti F██████████, a.s., tedy rovněž v hodnotě 11.629.741,-Kč. V řízení tedy vyplynula věcná i časová souvislost včetně skutečné hodnoty věcí a práv ohledně právních úkonů, které žalobce provedl. Na tomto závěru nemůže změnit nic ani to, že byly připraveny pouze pracovní návrhy úkonů. Protože soud nemohl mít pochybnosti, že cena obsažená v kupní smlouvě z 1. 4. 2008, je cenou obvyklou, měl vycházet z hodnoty věci v této smlouvě uvedené. Protože aplikace § 9 odst. 1 tarifu byla zjevně nesprávná, navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek změnil i ve zbytku žalobcem uplatněného nároku, včetně přiznání nároku na náhradu nákladů řízení. Samostatným odvoláním pak napadl věcnou nesprávnost doplňujícího usnesení, kterým mu byla uložena povinnost k části nákladů státu.

Žalovaní svým odvoláním napadli vyhovující výrok soudu, kdy (podle obsahu) uplatnili odvolací důvod podle § 205 odst. 2 písm. e/ o nesprávných skutkových zjištěních a závěrech o skutkovém stavu a podle písm. g/ o nesprávném právním posouzení věci. Namítali, že si nic u žalobce neobjednali, žádné úkony po žalobci nepožadovali, žádné smlouvy si neodnesli a neměli z nich žádný užitek. Žalobce nikdy nechtěl zaplatit 7 úkonů, ale účtoval jim pouze 2 a rovněž tak uvedl pouze 2 úkony v žalobních tvrzeních. Nesouhlasili se závěrem soudu, že

žalobci přísluší mimosmluvní odměna za 7 úkonů právní pomoci, neboť tím soud přiznal žalobci více, než sám žádal a tak mu přiznal nárok za něco, co ani ve svých tvrzeních neuplatnil. K jednotlivým úkonům právní služby pak namítali, že advokátní tarif nezná právní úkon „ převzetí věci “, a takový ani nebyl žalobcem požadován. Podobnost s jiným úkonem podle § 11 tarifu nelze nalézt. Ani popsaná činnost jako „ projednání připravených dokumentů “ není úkonem podle § 11 tarifu. Navíc je zřejmé, že se tvrzený první úkon kryje obsahově s tvrzeným úkonem druhým, když není rozdíl mezi přípravou pracovních návrhů a projednáním těchto dokumentů. Dál namítali, že žalobce jim fakturou účtoval dva úkony vymezené jako přípravu kupní smlouvy a příprava převodu akcií. Obsah této listiny (faktury) je v rozporu s žalobcovým tvrzením v tomto řízení. Pak žalovaní nemohou být v prodlení s plněním za něco, co není předmětem sporu; znamená to, že žalobci ani nárok na úrok z prodlení nevznikl. Navrhli, aby odvolací soud v jimi napadené části rozsudek změnil a žalobu zcela zamítl.

Krajský soud v Praze jako soud odvolací (§ 10 odst. 1) přezkoumal napadený rozsudek včetně doplňujícího usnesení v souladu s oběma včas podanými odvoláními v celém jeho rozsahu podle § 212, § 212a odst. 1,3,5 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, v platném znění (dále jen „ o.s.ř. “) a po opakování dokazování opětovnými výslechy žalovaných, listinnými důkazy – fakturou č. 119/2008 ze dne 30. 9. 2008 a dopisu žalovaného ze dne 2. 7. 2008 v souladu s § 213 odst. 2 o.s.ř., dospěl k závěru, že odvolání žalobce je v zásadě důvodné, odvolání žalovaných důvodná nejsou.

Skutková zjištění soudu prvního stupně převzal odvolací soud i pro své rozhodnutí a spolu se zjištěními z opakovaně provedených důkazů (především výslechy žalovaných) dospěl k následujícím závěrům.

1) ke vzniku a obsahu smluvního vztahu

Skutková zjištění soudu prvního stupně a z nich vyvozený skutkový i právní závěr o vzniku smluvního vztahu mezi účastníky, shledal věcně správným i odvolací soud, když tato zjištění jsou souladná jak s tvrzeními žalobce obsaženými již žalobě (tvrzena dohoda účastníků o tom, že jim žalobce poskytne právní pomoc – konzultaci), tak především s výslechy obou žalovaných. Z nich učiněný závěr o skutku je s nimi v souladu. Není proto žádného sporu o tom, že došlo platně k uzavření smluvního vztahu, který měl charakter smlouvy příkazní podle § 724 a násl. obč. zák., a to ústní formou dne 24. 4. 2008, jejímž předmětem bylo poskytnutí právní pomoci oběma žalovaným. Podstatou příkazní smlouvy jako dvoustranného právního úkonu, pro který zákon nestanoví obligatorně písemnou formu, je závazek příkazníka, kterým se zavazuje pro příkazce vykonat určitou činnost, která může mít povahu faktickou i právní. Smlouva se týká vnitřního vztahu příkazce a příkazníka, z něhož vznikají práva a povinnosti jen jeho stranám. Proto absence plné moci (jak na to poukazovali žalovaní) pro vznik či prokázání existence příkazní smlouvy jako především vnitřního vztahu mezi stranami nemá žádnou relevanci, neboť její existence (rozuměj plné moci) se vyžaduje jen tam, kde dochází k vnějšímu vztahu mezi příkazcem či příkazníkem a třetí osobu stojící mimo tento smluvní vztah; tedy plné moci je potřeba k prokázání existenci zastoupení příkazce příkazníkem vůči třetí osobě, což nebyl tento případ. V tomto směru opakovaně sami žalovaní shodně vypověděli, že vyhledali žalobce na doporučení jako advokáta zabývajícího se zejména obchodním právem, protože potřebovali vyřešit zamýšlené vystoupení prvního žalovaného z akciové společnosti tak, aby to společnost nezatížilo a aby současně prvnímu žalovanému se dostalo určitého majetkového plnění (byl uvažován převod

konkrétní nemovitosti jako nepotřebného majetku společnosti), za který by společností nemusel první žalovaný zaplatit fakticky kupní cenu. Tento závěr o předmětu příkazu je v souladu s opakovaně shodnými výpověďmi obou žalovaných, stejně tak i s původními tvrzeními v žalobě o právní pomoci spočívající v konzultaci majetkových transakcí a přípravě podkladů pro ně, když žalobce sám označil zadání jako poměrně složitou záležitost, rovněž tak i s jeho dopisem žalovaným ze dne 10. 6. 2008, na který se v žalobě odvolává. Tímto bylo dostatečně objasněno, co bylo obsahovým vymezením příkazu, tedy jakého zadání se žalobci dostalo, které přislíbil provést. Naopak nelze uvěřit tomu tvrzení žalobce, jež učinil následně před soudem prvního stupně dne 23. 8. 2001, tedy že žalovaní ho přímo pověřili vypracováním kupní smlouvy na konkrétní majetek, jakož i smlouvy o převodu akcií, smlouvy o zápočtu a o postoupení pohledávky. Takové zadání je zcela v rozporu s tím, co k osobě žalobce žalovaní vypověděli, tedy že si ho vybrali jako odborníka na obchodní právo a proto od něj očekávali, že najde řešení jejich specifického zadání o převodu majetku na prvního žalovaného. Pokud by jejich požadavek směřoval pouze k sepsu několika právních úkonů, jak následně tvrdil žalobce, pak nebylo třeba, aby žalobci hledali (i za pomoci třetí osoby) odborníka z řad advokátů, neboť smlouvy o koupi nemovitosti, o převodu akcií či o postoupení pohledávky mohl sepsat pro žalované každý advokát. Odvolací soud proto uzavřel, že v řízení bylo prokázáno, že úkolem žalobce bylo najít právní řešení zamýšleného nestandardního postupu (za předem daných podmínek) při převodu majetku na prvního žalovaného, když sami žalovaní celkové řešení majetkového převodu nedokázali nalézt. Již tím, že byl mezi účastníky dohodnut dostatečně určitě předmět příkazu, tedy vymezena záležitost, kterou měl žalobce z hlediska své profese řešit a jeho příslib pro žalované tento příkaz provést, došlo platně k uzavření příkazní smlouvy mezi účastníky. To, že následně žalobce pro žalované v rámci zadání vypracoval i vlastní návrhy potřebných smluv či návrhy úkonů (lhostejno, zda si je žalovaní odnesli), nepřekračuje nijak původní vymezení příkazu a je fakticky s ním v souladu.

Podle § 724 obč. zák. příkazní smlouvou se zavazuje příkazník, že pro příkazce obstará nějakou věc nebo vykoná nějakou činnost.

Odvolací soud (stejně jako soud prvního stupně) shledal ve sporu pasivně legitimovanými oba žalované, ačkoliv bylo v řízení zjištěno, že žalobce byl kontaktován nejprve jen prvním žalovaným. Jak uvedli oba žalovaní, shodně se dohodli na osobě žalobce jako odborníka a oba se shodně dohodli řešit společně právní problém. To, že žalobce byl kontaktován telefonicky pouze prvním žalovaným, který se sám dostavil na schůzku dne 24. 4. 2008, bylo rovněž po vzájemné dohodě obou žalovaných (viz především výpověď druhého žalovaného). Z celého kontextu jednání i následného chování obou žalovaných je tedy zřejmé, že dne 24. 4. 2008 vystupoval první žalovaný současně i jako zmocněnec druhého žalovaného (na základě předchozího ústního pověření podle § 31 obč. zák.). Pak to znamená, že smlouva příkazní byla uzavřeli dne 24. 4. 2008, kdy byl žalobce blíže seznámen prvním žalovaným s obsahem zadání a převzal od něj listiny potřebné k tomu, aby mohl příkaz – hledání řešení nestandardního majetkového převodu – splnit.

2) k odměně a její výši

Protože podstatnou obsahovou náležitostí příkazní smlouvy je pouze vymezení záležitosti, kterou má příkazník obstarat či vykonat, znamená to, že nebylo třeba, aby se rovněž účastníci dohodli předem na výši odměny, neboť platí, že není-li odměna sjednána, je provedení příkazu bezúplatné, ledaže by odměna byla obvyklá zejména s ohledem na

povolání příkazníka (§ 730 obč. zák.). A právě statut žalobce jako advokáta je tou skutečností, která mu ze zákona dává právo na uplatnění odměny za provedení příkazu a to ve výši ceny obvyklé. Ta se u advokátů, kteří podle § 22 zákona o advokacii vykonávají svoji činnost zpravidla za odměnu, odvíjí od úpravy provedené vyhláškou č. 177/1996 Sb.

Ač tedy v daném případě odměna sjednána předem nebyla, byli žalovaní povinni poskytnout žalobci odměnu podle vyhl. č. 177/1996 Sb. a to po vykonání příkaz. Žalobce nepochybně zadaný příkaz splnil, neboť žalovaným navrhl řešení majetkového převodu za podmínek jemu stanovených (tedy bez toho, aby byl fakticky první žalovaný jako kupující povinen zaplatit kuní cenu) a to při jednání dne 13. 5. 2008, kde měl i připraveny návrhy všech potřebných úkonů v písemné podobě. Tomuto závěru odpovídají i skutková zjištění z výpovědi svědkyně Š█████, která uvedený den byla v kanceláři a měla smlouvy kopírovat a upravovat, stejně tak tomu odpovídají listinné důkazy žalobce – návrhy zmíněných právních úkonů. V rozporu s tím pak nejsou ani výpovědi obou žalovaných, kteří především potvrdili, že při jednání jim žalobce řešení celé situace (patrně pro složitost) objasnil i pomocí rukou načrtnutého schématu, z něhož byla zřejmé, jaké kroky (úkony) je třeba v jaké časové souslednosti činit, aby se výsledkem dostavil. Na oprávněnosti nároku na odměnu pak nemá vliv to, že „výsledek nenastal“, tedy že žalovaní nepřistoupili v praxi na žalobcem naznačené řešení situace. Ostatně příslib žalovaných poskytnout žalobci „náklady s tím spojené, i kdyby návrh nevyhovoval“, vyplývá i z dopisu druhého žalovaného žalobci ze dne 2. 7. 2008. Pro vznik nároku žalobce je tedy podstatné, že svoji povinnost splnit příkaz učinil v souladu se svými znalostmi a schopnostmi, když je upozornil na určitá rizika zamýšleného řešení (viz shodně i dopisy žalobce ze dne 7. 7. a 30. 9. 2008 adresované žalovaným).

Podle § 730 obč. zák. příkazce je povinen poskytnout příkazníkovi odměnu pouze tehdy, jestliže byla dohodnuta nebo je obvyklá, zejména s ohledem na povolání příkazníka. Příkazce je povinen poskytnout odměnu, i když výsledkem nenastal, ledaže nezdar jednání byl způsoben porušením povinnosti příkazníka.

Určujícím pro stanovení výše odměny za právní službu, kterou žalobce žalovaným poskytl, bylo určení tarifní hodnoty v návaznosti na posouzení, zda první služba poskytnutá žalobcem se týkala věci či práva ocenitelného, či věci nebo práva, jehož hodnotu vyjádřit v penězích nelze. Od počátku se příkaz žalovaných týkal konkrétní právní analýzy postupu společnosti i obou žalovaných tak, aby první žalovaný jako akcionář mohl koupit od společnosti F█████, a.s. jako nepotřebnou čerpací stanici v k. ú. Čechtice, (o jiném vhodném majetku se mezi účastníky vůbec neuvažovalo), aniž by byl povinen v konečném důsledku zaplatit kupní cenu. Protože cena čerpací stanice byla 11.629.741,-Kč, pak je třeba dospět k závěru, že se právní služba týkala převodu majetku, jehož hodnota byla vyjádřena v penězích a byla tedy známa. Pak se tedy právní služba poskytnutá žalobcem žalovaným týkala věci penězi ocenitelné. K obdobným závěrům dospěl NS ČR např. v rozhodnutí sp. zn. 33 Odo 238/2001, které je přiměřeně aplikovatelné i na daný případ.

Podle § 8 odst. 1 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), není-li stanoveno jinak, považuje se za tarifní hodnotu výše peněžitého plnění nebo cena věci anebo práva a jejich příslušenství v době započetí úkonu právní služby, jichž se právní služba týká; za cenu práva se považuje jak hodnota pohledávky, tak i závazku.

Protože cena majetku, který měl být předmětem zamýšlené transakce byla od počátku známa – 11.629.741,-Kč, pak se nemůže prosadit ustanovení § 9 odst. 1 tarifu, tak jak učinil soud prvního stupně. Takové právní posouzení věci je tudíž nesprávné, neboť soud aplikoval na skutkový stav věci právní normu, která na daný případ nedopadá. Pak to znamená, že sazba mimosmluvní odměny za jeden úkon právní služby podle § 7, bod 7 tarifu, v platném znění v roce 2008 z tarifní hodnoty 11.629.741,-Kč činila právě částku 48.980,-Kč.

3) k úkonům právní služby

Žalobce uplatnil podanou žalobou nárok na zaplacení částky 116.572,-Kč celkem, tedy na odměnu za dva úkony právní služby vždy po 48.980,-Kč, včetně daně z přidané hodnoty, když současně tvrdil, že fakticky poskytl žalovaným právní pomoc ve větším rozsahu (za více úkonů) než uplatňuje žalobou. Protože v žalobě výslovně nespécifikoval (skutkově nijak nevymezil) ty dva úkony z více poskytnutých, za které v řízení uplatňuje odměnu, správně soud prvního stupně žalobce vyzval, aby neúplné vylíčení rozhodujících skutečností doplnil tak, aby bylo zřejmé, o čem a na základě jakého podkladu má soud rozhodnout, tedy aby vymezil dostatečně určitě předmět řízení po skutkové stránce. To žalobce učinil dodatečně v podání ze dne 5. 9. 2011, kde činnost spočívající v jednání s prvním žalovaným dne 24. 4. 2008, včetně převzetí potřebných dokumentů a nastin možných řešení podřadil pod jeden úkon právní pomoci, který byl ve faktuře označený jako „příprava převodu akcií“. Druhý úkon uplatněný fakturou (tam označen jako „příprava kupní smlouvy na prodej nemovitosti“) skutkově vymezil jako projednání připravených dokumentů včetně vysvětlení případných rizik, nevýhod či zapojení třetích osob do transakcí převodu majetku a převodu akcií, které se konalo dne 13. 5. 2008. Tím žalobce dostatečně vymezil předmět sporu po skutkové stránce, tak jak mu to ukládá ustanovení § 79 odst. 1 o.s.ř. Jeho případnou právní charakteristikou pak soud nebyl nijak vázán.

V řízení již před soudem prvního stupně bylo zjištěno, že k prvnímu osobnímu kontaktu mezi žalobcem a žalovanými (prostřednictvím prvního žalovaného) došlo dne 24. 4. 2008, kde žalobce převzal potřebné listiny a byl seznáme se základním požadavkem žalovaných na daný problém, tedy s požadavkem najít řešení vypořádání se společností s prvním žalovaným, který chtěl ze společnosti odejít a současně i možného převodu nepotřebného majetku společnosti na něj s tím, a by byl nalezl způsob takový, při němž by žalovaný nemusel fakticky zaplatit kupní cenu majetku a současně by řešení bylo přijatelné i pro společnost. O tom shodně vypověděli opakovaně oba žalovaní, kteří potvrdili před soudem odvolacím, že žádné konkrétní řešení neznali a tedy ani žalobci nic bližšího v tomto směru nenavrhovali; způsob vyřešení zadání nechali zcela na něm. Pokud úkolem žalobce (příkazem) bylo tedy nalézt právní řešení daného zadání (vystoupení ze společnosti převod majetku bez nutnosti finančního plnění přímo kupujícím), o němž sám žalobce vypověděl, že se jednalo o poměrně složitou záležitost, pak lze uvěřit prvnímu žalovanému v tom, že při jednání dne 24. 4. 2008 plnil funkci jen „pošťáka“, neboť především předal potřebné dokumenty a nastínil blíže o vyřešení jakého problému se žalovaným jedná a to jak z pohledu společnosti a i z pohledu vystupujícího akcionáře, tedy s tím, že by nedošlo ani z jedné strany fakticky k peněžitému plnění. Lze si proto jen těžko představit, že by žalobce již při tomto jednání, aniž se mohl předem seznámit s listinami a dostatečně zvážit všechny možnosti, nalezl řešení celé situace se všemi riziky, jak na ně později při jednání dne 13. 5. 2008 upozorňoval. Účastníci se pak shodli na popisu průběhu jednání dne 13. 5. 2008, při němž žalobce vysvětloval a schematicky pro větší názornost i nastínil možný způsob řešení zadání, tedy časovou i věcnou souslednost jednotlivých kroků tak, aby navržené řešení odpovídalo

požadavkům žalovaných. Rovněž se řešila při tomto jednání i možnost zapojení třetích subjektů do celé transakce a to vzhledem k tomu, že ani druhý žalovaný, který by získal pohledávku od společnosti a současně by odkoupil akcie prvního žalovaného neměl fakticky na zaplacení.

Podle § 11 odst. 1 vyhl. č. 177/1996 Sb., mimosmluvní odměna náleží za každý z těchto úkonů právní služby:

- a) převzetí a příprava zastoupení nebo obhajoby na základě smlouvy o poskytnutí právních služeb
- b) první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení nebo obhajoby, je-li klientovi zástupce nebo obhájce ustanoven soudem
- c) další porada s klientem přesahující jednu hodinu
- d) písemné podání soudu nebo jinému orgánu týkající se věci samé
- e) účast při vyšetřovacích úkonech v přípravném řízení a to každé započaté dvě hodiny
- f) prostudování spisu při ukončení vyšetřování a to každé započaté dvě hodiny
- g) účast při úkonu správního nebo jiného orgánu, účast na jednání před soudem nebo jiným orgánem a to každé započaté dvě hodiny
- h) sepsání právního rozporu věci
- i) jednání s protistranou a to každé započaté dvě hodiny
- j) návrh na předběžné opatření, dojde-li k němu před zahájením řízení, odvolání proti rozhodnutí o předběžném opatření a vyjádření k nim
- k) odvolání, dovolání, návrh na obnovu řízení, popřípadě stížnost proti rozhodnutí o návrhu na obnovu řízení a vyjádření k nim
- l) podnět k podání stížnosti pro porušení zákona a vyjádření ke stížnosti pro porušení zákona
- m) sepsání listin o právním úkonu

Podle § 11 odst. 3 vyhlášky za úkon právní služby neuvedené v odstavcích 1 a 2 náleží odměna jako za úkony, jimž jsou svou povahou a účelem nejbližší.

Odvolací soud nesdílí závěr soudu prvního stupně v tom směru, že lze přiznat žalobci nárok na odměnu za úkony ve větším rozsahu, než jak je skutkově vymezil a učinil předmětem řízení. V tomto směru lze souhlasit s odvolateli v tom, že soud překročil meze žaloby, pokud přiznal žalobci nárok na odměnu i za větší počet právních úkonů, které vůbec v řízení neuplatnil a za něž odměnu nepožadoval a zároveň pokud mu přiznal nárok na paušální náhradu podle § 13 odst. 3 tarifu, ač tento nárok neučinil žalobce vůbec předmětem řízení. K překročení tak došlo bez ohledu na limit peněžitého nároku, neboť soud je vázán žalobou tam, kde se jedná o peněžité plnění nejen touto částku, ale i skutkovým vymezením předmětu řízení, tak jak ho žalobce vymezí v žalobě. Soud proto pochybil, pokud částečně přiznal žalobci něco co se předmětem uplatněného nároku nestalo.

Protože shora popsaná skutková činnost žalobce, tak jak byla vymezena žalobcem není podřaditelná přímo pod jednoduté právní úkony odstavce 1 § 11 vyhlášky, pak bylo třeba na nárok žalobce aplikovat odst. 3 téhož ustanovení. V řízení prokázanou činnost žalobce, jež spočívala (v souladu se zadáním) v právním řešení konkrétního problému a byla naplněna při společném jednání účastníků dne 13. 5. 2008 lze podřadit pod písm. h) - sepsání právního rozboru věci. Ač zde nedošlo na písemný rozbor, pak konzultace dne 13. 5. 2008 spojená s nalezením konkrétního způsobu řešení zamýšleného převodu majetku ze společnosti na

akcionáře, který zároveň hodlá ze společnosti vystoupit a to za podmínek, kdy nemá dojít na faktické finanční plnění, je právním rozbohem věci bez ohledu na absenci písemné podoby. Pak to znamená, že za takovou činnost žalobci náleží odměna za jeden úkon právní pomoci. Došlo-li v souvislosti s konzultací i k vypracování návrhu několika právních úkonů, pak i to je činnost spadající pod vlastní právní rozbor věci, neboť to (při absenci písemného rozboru) pomohlo spolu s podaným schématem žalovaným pochopit podstavu navrženého řešení problému. Pokud žalobce ve faktuře vymezil svoji činnost jako přípravu k převodu akcií a přípravu k převodu kupní smlouvy, pak tím jinými slovy vyjádřil totéž, tedy činnost spočívající v právním rozboru věci (konzultaci), jejímž obsahem bylo konkrétní řešení, které by vedlo (mohlo vést) v uzavření zamýšlené kupní smlouvy a prodeje akcií. Předání základních vstupních informací a převzetí potřebných listin k tomu, aby se žalobce mohl v problému orientovat, k němuž došlo dne 24. 4. 2008 pak není činností, jež by byla podřaditelná a to ani analogicky pod žádnou činnost vymezenou v odst. 1 § 11, zejména pod činnost uvedenou pod písm. a/, když ta dopadá jen na ty případy, kdy je smlouvou založen vztah o zastoupení a kde advokát vystupuje jako zástupce vůči třetím subjektům.

Pokud ze shora uvedeného lze dospět k tomu skutkovému závěru, že žalobce vykonal pro žalované na základě příkazní smlouvy činnost (v souladu s obsahem příkazu) v rozsahu jednoho úkonu právní služby, která je podřaditelná za použití analogie pod § 11 odst. 1 písm. h) vyhlášky, pak žalobci náleží odměnu za úkon ve výši 48.980,-Kč, v souladu s § 8 odst. 1 a § 7 vyhl. č. 177/1996 Sb., v tehdy platném znění. Protože žalobce prokázal, že v té době byl registrován u správce daně jako plátce daně z přidané hodnoty, náleží mu rovněž spolu s cenou služby i příslušná daň z přidané hodnoty a to podle § 14a advokátního tarifu, ve výši odpovídající sazbě platné v době uskutečnění zdanitelného plnění – služby, tedy ve výši 19 % (§ 37 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, v platném znění do 31. 12. 2008). Ta činila 9.306,-Kč. Znamená to, že žalobce v řízení prokázal nárok na zaplacení částky 58.286,-Kč celkem.

4) k prodlení

Protože žalobce pro oba žalované požadovanou činnost vykonal, pak mu vznikl nárok na zaplacení požadované odměny a to dnem následujícím, po dni, kdy mohl poprvé o plnění požádat, tedy v okamžiku, kdy bylo oběma stranám zřejmé, že o další činnost žalovaní zájem nemají a že smluvní vztah je poskytnutím služby dne 13. 5. 2008 naplněn. To žalobce nepochybně zjistil z dopisu žalovaných ze dne 2. 7. 2008, v němž ho informují o tom, že jím navrhované řešení nebudou akceptovat a jsou ochotni se s ním finančně vyrovnat. Pokud za této situace pak žalobce požádal o splnění dluhu a to cestou zaslání faktury oběma žalovaným, v níž lhůtu k plnění stanovil ke dni 20. 10. 2008, tím vyvolat k těmto dnem splatnost pohledávky. Pak oba žalovaní byli povinni podle § 563 obč. zák. splnit svůj dluh ve lhůtě jim stanovené.

Podle § 517 odst. 1 věta první obč. zák. dlužník, který svůj dluh řádně a včas nesplní, je v prodlení

Protože žalovaní nesplnili svoji povinnost vůči žalobci, pak následujícím dnem po splatnosti dluhu, tedy od 21. 10. 2008 se dostali do prodlení a žalobci náleží vedle nároku na pohledávku i nárok na její příslušenství podle § 517 odst. 1 obč. zák. ve výši zákonného úroku v souladu s nař. vlády. č. 142/1995 Sb., ve znění novely č. 163/2005Sb., a to v závislosti na výši repo sazby stanovené ČNB.

Znamená to, že jen žalobci se podařilo zpochybnit právní závěry soudu prvního stupně o výši odměny za právní službu, věcná argumentace žalovaných, byť se s ní dílem odvolací soud ztotožňuje (viz odůvodnění shora) však k příznivějšímu rozhodnutí ve věci samé vést nemohla.

Odvolací soud proto ze shora uvedených důvodů změnil rozsudek soudu prvního stupně v souladu s § 220 odst. 1 písm. a) o.s.ř. a oběma žalovaným uložil povinnost zaplatit žalobci částku 58 286,-Kč se specifikovaným zákonným úrokem z prodlení jdoucím od 21. 10. 2008 do zaplacení v zákonné lhůtě tří dnů v souladu s § 160 odst. 1 o.s.ř. V ostatním uplatněném nároku rozsudek soudu prvního stupně, kterým byla žaloba zamítnuta, jako věcně správný (být s jiným právním závěrem) potvrdil podle § 219 o.s.ř..

Výrok o nákladech řízení před soudy obou stupňů vychází z té procesní situace, kdy žádná ze stran sporu neměla převažující úspěch (§ 224 odst. 1, § 142 odst. 2 o.s.ř.); proto soud vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Výrok o nákladech státu představující náklady na svědečné celkové výši 292,-Kč vychází z toho procesního závěru o poměrném úspěchu i neúspěchu obou stran. Proto náklady státu byly mezi obě strany rovnoměrně rozděleny v souladu s § 148 odst. 1 o.s.ř.

P o u č e n í : **Proti měnicímu** výroku tohoto rozsudku **lze podat** dovolání do dvou měsíců od doručení rozsudku cestou Okresní soudu v Benešově k Nejvyššímu soudu ČR.

Proti potvrzujícímu výroku **n e n í** dovolání přípustné, ledaže Nejvyšší soud ČR shledá, že jde o věc zásadního právního významu.

V Praze dne 22. listopadu 2012

JUDr. Jana Hráčová, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Čámská